

VIII. Święta Katarzyna - Bielany Wrocławskie - 14 km .

fot. Jerzy Maciejewski

Święta Katarzyna - leży na pd. –wsch. od Wrocławia, restauracja, sklep spożywczy, PKP, komunikacja samochodowa, miejska komunikacja autobusowa – linia nr 910, poczta, Straż Pożarna, Ośrodek Zdrowia. Pierwsza wzmianka o wsi pochodzi z 1257 r. , kiedy nazywano ją S. Katherine. Jak wskazują najdawniejsze zapiski łacińskie, nazwa osady wywodzi się od imienia patronki miejscowego kościoła. Od 1842 r. przez wieś przebiega linia kolejowa, która połączyła ją z Wrocławiem i Oławą.

fol. Jerzy Maciejewski

W centrum wsi stoi **kościół parafialny p. w. Św. Katarzyny** wzm. w 1257 r. późnoromański, orientowany, murowany, jednonawowy z nieco niższym, dłuższym od nawy, prosto zakończonym prezbiterium. Powiększony o wieżę i zakrystię w XV w., przebudowany po zniszczeniach w 1720 r. Częściowo został zniszczony w 1945 r., a odbudowany w latach 1948-1951.

fol. Jerzy Maciejewski

Ołtarz główny barokowy pochodzi z ok. poł. XVIII w. 3 maja 2000 r. ustanowiono tu sanktuarium Matki Boskiej Częstochowskiej. Obraz Matki Boskiej Częstochowskiej – (olejny na desce), został przywieziony przez repatriantów z Doliny na Kresach Wschodnich.

Cmentarz przykościelny otacza mur obronny z 1 poł. XVII w., wyposażony w strzelnice. Mur ma około 9 m wysokości, na jego załamaniach występują skarpy. Z dawnego wielobocznego obwarowania, po przebudowie w k. XIX w. zachował się niewielki fragment od strony zachodniej. Grubość muru w dolnej części zbudowanej z cegły oraz kamieni polnych wynosi ok. 70 cm .

fol. Jerzy Maciejewski

Otwory strzelnicze zostały umieszczone na wysokości 160 cm, mierząc od strony wewnętrznej.

fol. Jerzy Maciejewski

Na koronie muru od strony pn. od strony ul. Sienkiewicza, ustawiona jest kapliczka, według cech stylowych - późnogotycka, (z ok. 1500 r.),

Inskrypcja umieszczona na południowej ścianie kapliczki mówi, że została ufundowana ona przez kanonika wrocławskiego Macieja Jana Stepheiusa w roku 1651 (1661?), co może sugerować, że została ustawiona tu wtórnie. W zwieńczeniu kula, na której krzyż kardynalski z kutego żelaza. Na ścianach płaskorzeźby: scena Ukrzyżowania z Marią i św. Janem Ewangelistą (frontowa – pn.), św. Jadwiga (zach.) i św. Barbara (wsch.). Przy ul. Głównej mieści się **Klasztor Sióstr Elżbietanek**. Obiekt wzniesiony na przełomie XIX i XX w.

Zespół dworski wraz dworem wzniesiono w k. XVIII w. Za dworem zajmowanym obecnie przez szkołę znajdował się park z drzewostanem z lat 80 XIX w. Przy ul. Kolejowej wznosi się zespół budynków stacji PKP, powstałego na przełomie XIX i XX w.

Szlak prowadzi ul. Główną, następnie skręca w ul. Żernicką. Idziemy szosą. Do Smardzowa wchodzimy ul. Reja

Smardzów - wieś wielodrożnica, komunikacja samochodowa, miejska komunikacja autobusowa – linia nr 910, 900L, 900P.

Pierwsze wzmianki o wsi pochodzą już z 1155 r. kiedy zwano ją Smarseuci. Nazwa wsi dzierżawcza od nazwy osobowej Smardz.

Po przejściu 1 km w kierunku zachodnim dochodzimy do stacji kolejowej Smardzów Wrocławski. Za przejazdem kolejowym Żerniki Wrocławskie.

Żerniki Wrocławskie.- wieś wielodrożnica leżąca na południe, od Wrocławia, sklep spożywczy, bar, komunikacja samochodowa, PKP, miejska komunikacja autobusowa – linie nr 900L, 900P, 910. Nazwa wsi służebna, zapisana jako: Sirmik siue Schonbom w 1287 r. Nazwa Żyrniki wywodzi się od grupy ludności służebnej, wyrabiające żerdzie lub posługująca się nimi.

We wsi oprócz interesującej zabudowy mieszkalno – gospodarczej znajdują się:

Zespół podworski. Pałac nie istnieje, został rozebrany po II wojnie światowej. Zachodnią część założenia pałacowo-parkowego zajmował ogród z 1 poł. XIX w. i park z lat 70 XIX w. Inne zabudowania dworskie pochodzą z ok. 1900 r.

Kościół parafialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa, z pocz. XX w. rozbudowany w 1930 r., założony na planie zbliżonym do prostokąta. Od zach. kruchta, nad którą niska prostokątna wieża. W pn - wsch. narożniku kościoła mieści się zakrystia. Wieża drewniana szalowana blachą, jej ściany wykonane z muru pruskiego. Dachy czterospadowe, kryte blachą, na kalenicy metalowy krzyż o trójlistnie zakończonych ramionach. Nad wejściem płaskorzeźba Dobrego Pasterza (z ok. 1930 r.). Z lewej strony płaskorzeźba 1000-lecia Chrztu Polski wykonana przez E. Szychtam. Wnętrze salowe z wydzielonym prezbiterium. Strop drewniany płaski, chór muzyczny z organami oraz empory wsparte na drewnianych, ozdobnych słupach. Ściany, stropy i balustrady pokryte są polichromią. W głównym ołtarzu obraz Najświętszego Serca Pana Jezusa, w bocznych Opiekuna zmarłych św. Józefa i Matki Boskiej Częstochowskiej. Przed wejściem do kościoła na murowanym cokole została ustawiona figura MB Niepokalanego Poczęcia.

fol. Jerzy Maciejewski

W 17.10.2007 r. rozpoczęto budowę nowego kościoła wg projektu inż. arch. Krzysztofa Dracza
*Idziemy przez wieś ul. Kolejową, następnie ul. Parkową, na krzyżowaniu skręcamy na południe w ul.
Akacjową, która doprowadza nas do ul. Lipowej w Biestrzykowie.*

Biestrzyków - wieś ulicówka na południe od Wrocławia, komunikacja samochodowa.

fol. Jerzy Maciejewski

Wieś wymieniona w 1221 r. jako Petrez. W l. 1382 - 1411 była w posiadaniu kapituły katedralnej we Wrocławiu do 1516 r. mieszkał tu jej administrator. Po zakończeniu wojny trzydziestoletniej często zmieniali się właściciele, w końcu znów wieś wróciła do kapituły katedralnej, do której należała aż do sekularyzacji w 1810 r.

W pd.- wsch. części wsi stoi **gotycka rycerska baszta mieszkalna**, wzn. w XIV w., wzm. w 1411 r. Zbudowana z cegły o wątku gotyckim, na planie prostokąta na podmurówce z kamienia z dobudowaną w 1516 r., wieżyczką mieszczącą okrągłą zabiegową klatkę schodową. Pierwotnie była to wieża dwukondygnacyjna, trzecia kondygnacja została dobudowana w XVII w. Zachowały się mury i sklepienia I i II kondygnacji, a w pomieszczeniach parteru od strony południowej piękne ostrołukowe gotyckie okna a na wysokości trzeciej kondygnacji od południa widoczny jest wykusz latrynowy wsparty na kamiennych konsolkach. Wieża częściowo uszkodzona w 1945 r. Baszta była pierwotnie otoczona wałami i fosą, która zachowała się we fragmencie od strony pd. i zach.. Na przełomie XX i XXI w., ruiny wieży kupił prywatny właściciel, który ją wyremontował i zachowując jej zabytkowe cechy przekształcił w dom mieszkalny, obok którego zachowany jest także staw - pozostałość dawnej fosy.

Przez wieś przechodzimy kierunku zachodnim wybrukowaną ul. Lipową, dochodzimy do szosy Wrocław - Żórawina. Skręcamy na północ i idziemy szosą ok. 300 m w kierunku słupów wysokiego napięcia, za nimi skręcamy w lewo na zachód i dochodzimy do wsi Wysoka.

Wysoka - wieś na południe od Wrocławia, komunikacja samochodowa, komunikacja miejska – nr linii 612

Wieś wzmiankowana 1226 r jako Wusoka. Wysoka - nazwa topograficzna oznaczająca osadę wysoko położoną. Osada leży bowiem na wzgórzu wyraźnie zaznaczającym się w terenie. Jest to właściwie osada przy folwarczna.

Przed wsią skręcamy w lewo na południe i drogą dochodzimy do wiaduktu autostrady. Za wiaduktem skręcamy w prawo i idziemy pod górę (Uwaga na znaki !) połą drogą prowadzącą na zach., dochodzimy do wsi Ślęza – Lasowo .Przez wieś idziemy ul. Parkową, która dochodzi do ul. Głównej

Ślęza - Lasowo - wieś wielodrożnica położona na południe od Wrocławia, leży nad rzeką Ślężą, komunikacja samochodowa, miejska komunikacja autobusowa – linia nr 612, sklep spożywczy. Wieś wymieniona w 1155 r., jako Lau. W średniowieczu należała do zakonu Templariuszy, od XVI w. właścicielami byli różni mieszcianie wrocławscy.

W centrum wsi stoi **zamek**. W XIV lub XV w., została zbudowana tu pierwotnie gotycka wieża mieszkalna, na początku XVI w., została przebudowana w stylu renesansowym. Kolejne zmiany i rozbudowa następuje z początkiem XVII w. Zostaje dobudowane obecne skrzydło frontowe. Jednocześnie zwieńczano wieżę attyką. W tym też czasie zbudowano wieżyczkę schodową na styku wieży. Kolejna rozbudowa nastąpiła w II poł. XIX w. Murowany trzykondygnacyjny pałac, zachował renesansowe szczyty wolutowe, część kolebkowych sklepień, a na piętrze kominek z 1618 r. Od 1638 r. do 1659 dwór należał do rodziny von Wandau, a latach 1699 do 1741 do Hansa Christiana von Roth, którego córka Charlotte Elronora wniosła w wieś wraz z dworem w posagu do rodziny Koningsdorf. W 1879 r. hrabia von Koningsdorf sprzedał posiadłość. założycielowi spółki cukrowniczej Rath Schollere-Skene, która została w ich posiadaniu do II wojny światowej. W czasie wojny żaden z budynków nie został zniszczony. Po wojnie w części budynków funkcjonował zakład wychowawczy, którego pensjonariusze pracowali przy zakładaniu pól ryżowych w Gospodarstwie Rolnym Lasowa.

fot. Krzysztof Maciejewski

Obecnie w zamku Topacz zostało otwarte Muzeum Motoryzacji, w którym eksponowane są pojazdy z początku XX w.

fot. Krzysztof Maciejewski

fol. Krzysztof Maciejewski

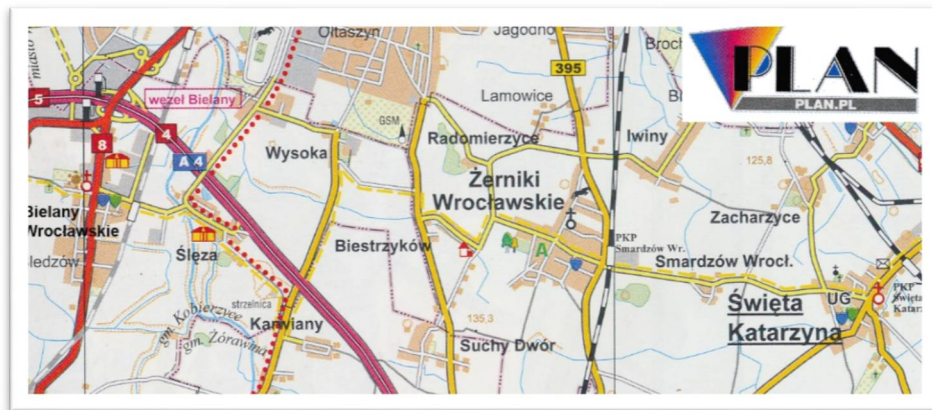

fol. Krzysztof Maciejewski

Przy zamku jest park.

Przechodzimy przez wieś ul. Główną do Przystankowej, mijamy most na Ślęzie i idziemy dalej ul. Przystankową i po ok. 1 km dochodzimy do Bielán Wrocławskich. Przechodzimy tory kolejowe i dalej ul. Kolejową docieramy do ul. Wrocławskiej.

Reprodukcja mapy za zgodą Wydawnictwa PLAN

Tekst: Jerzy Maciejewski i Mieczysław Zandberg

Zdjęcia: Jerzy Maciejewski i Krzysztof Maciejewski

Prawa autorskie zastrzeżone

Do pobrania

trasa nr 8

